

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки

О7836

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора з
навчальної роботи

 к.т.н., проф. Дудченко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

«ПІДПРИЄМНИЦТВО У МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ»

«ENTREPRENEURSHIP IN THE MARITIME COMPLEX»

рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

тип дисципліни *обов'язкова*

мова викладання *українська*

Херсон - 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» є однією із складових комплексної підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності – 051 «Економіка», освітньо-професійної програми – «Економіка підприємства».

«15» листопада 2023 року, - 19 с.

Розробник: Година О.І. – викладач кафедри економіки.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства»

канд. екон. наук, професор

Н.Г. Ревенко

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» розглянуто на засіданні кафедри економіки

Протокол № 4 від «15» листопада 2023 р

Завідувач кафедри

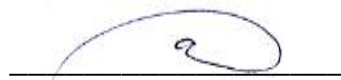

А.В. Руснак

Робоча програма навчальної дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» затверджена методичною радою ХННІ НУК.

Протокол № 4 від «16» листопада 2023 р.

Голова МР ХННІ НУК

О.М. Дудченко

© ХННІ НУК, 2023 рік

© Година О.В., 2023 рік

Зміст

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	11
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
9. Засоби навчання.....	15
10. Рекомендовані джерела інформації.....	16
Додаток.....	18

ВСТУП

Анотація

Актуальність дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» обумовлена запитом практики на формування у фахівців економічного спрямування професійної компетентності щодо мобілізації потенціалу нашої країни як морської держави та потребою створити підґрунтя для академічної мобільності студентів. Зокрема, йдеться про опанування знань та навичок щодо визначення місця Світового океану серед чинників матеріального виробництва, економіко-екологічного аналізу нагальних проблем, які супроводжують освоєння ресурсів, зосереджених у ньому, передбачення ймовірних соціально-економічних наслідків прийняття відповідних рішень органами державної влади та менеджментом підприємств морського господарського комплексу. Завдяки плідній роботі з матеріалами курсу, студенти опанують зміст дисципліни та набудуть досвіду творчого застосування набутих знань.

Ключові слова: морська держава, Світовий океан, чинники виробництва, економіка моря, економічні ресурси, державне управління економікою, морський господарський комплекс, морське підприємство.

Annotation

The relevance of the discipline «Entrepreneurship in the maritime complex» is due to the demand of practice for the formation of specialists in the economic field of professional competence to mobilize the potential of our country as a maritime state and the need to create a basis for academic mobility of students. In particular, it is about mastering the knowledge and skills to determine the place of the oceans among the factors of material production, economic and environmental analysis of urgent problems that accompany the development of resources concentrated in it, anticipating the likely socio-economic consequences of public decision-making and management economic complex. Through fruitful work with the course materials, students will master the content of the discipline and gain experience in the creative application of acquired knowledge.

Key words: maritime state, the oceans, factors of production, maritime economy, economic resources, public economic management, maritime economic complex, maritime enterprise

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Основні характеристики навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронна адреса на сайті ХННІ НУК: http://www.kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/business-economics-b.html	Спеціальність 051 «Економіка» Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»	Семестри	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		3-й	3-й
		Лекції, год.	
		30 год.	8 год.
		Практичні роботи, год.	
		30 год.	8 год.
Загальна кількість годин – 120	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота, год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 3-й- семестр - 4 самостійної роботи студента: 3-й- семестр - 4		60 год.	104 год.
		Індивідуальне завдання, год.	
		-	-
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована (письмовий контроль, тестовий контроль)	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підприємництво у морегосподарському комплексі» є формування у здобувачів вищої освіти компетенцій щодо формування механізму забезпечення сталого розвитку морських та суміжних видів діяльності, використання ресурсів Світового океану для задоволення потреб громадян та підприємств морського господарського комплексу України, створення для цього відповідного інституціонального підґрунтя, оцінювання морського природного потенціалу, розбудови рентних відносин.

Зокрема, відповідно до освітньо-професійної програми студенти набувають таких компетенцій:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є дисципліна: «Основи підприємництва».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких результатів:

ПР3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПР15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Характеристика підприємництва у морегосподарському комплексі

Тема 1. Загальна характеристика підприємництва у морегосподарському комплексі.

Джерела інформації: [3]. стор. 11-27, [4]. стор. 21-33.

Тема 2. Типологія підприємництва у морегосподарському комплексі.

Джерела інформації: [3]. стор. 29-33, [4]. стор. 56-62.

Тема 3. Мале підприємництво у морегосподарському комплексі.

Джерела інформації: [4]. стор. 87-93, [5]. стор. 56-62.

Тема 4. Технологія створення підприємства.

Джерела інформації: [5]. стор. 214-238.

Тема 5. Формування підприємницького капіталу.

Джерела інформації: [6]. стор. 67-79.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Ефективність підприємницької діяльності у морегосподарському комплексі

Тема 6. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві.

Джерела інформації: [3]. стор. 328-336, [7]. стор. 59-67.

Тема 7. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності.

Джерела інформації: [4]. стор. 152-163.

Тема 8. Шляхи підвищення ефективності підприємництва у морегосподарському комплексі.

Джерела інформації: [5]. стор. 321-329.

Тема 9. Нові форми організації роботи морської галузі.

Джерела інформації: [6]. стор. 152-161, [8]. стор. 87-93.

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 2

Розподіл навчального часу за модулями

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
Лекції		Практична робота	Самостійна робота	Лекції		Практична робота	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Характеристика підприємництва у морегосподарському комплексі								
Тема 1. Загальна характеристика підприємництва у морегосподарському комплексі	14	4	4	6	12	4	4	10
Тема 2. Типологія підприємництва у морегосподарському комплексі	10	2	2	6	12			10
Тема 3. Мале підприємництво у морегосподарському комплексі	14	4	4	6	12			12
Тема 4. Технологія створення підприємства	10	2	2	6	12			10
Тема 5. Формування підприємницького капіталу	12	4	4	4	12			10
Разом за модулем 1	60	16	16	28	60	4	4	52
Модуль 2.								
Змістовий модуль 2. Ефективність підприємницької діяльності у морегосподарському комплексі								
Тема 6. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві	16	4	4	8	16	4	4	14
Тема 7. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності	16	4	4	8	14			12
Тема 8. Шляхи підвищення ефективності підприємництва у морегосподарському комплексі	16	4	4	8	16			14
Тема 9. Нові форми організації роботи морської галузі	12	2	2	8	14			12
Разом за модулем 2	60	14	14	32	60	4	4	52
Всього	120	30	30	60	120	8	8	104

Примітка. Для студентів заочної форми навчання викладаються оглядові лекції за темами змістових модулів в обсягах відповідно до таблиці.

5.2. Теми практичних занять

Теми практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 3.

Таблиця 3

Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутнісна характеристика підприємництва у морегосподарському комплексі	4	1
2	Типи професійної підприємницької діяльності та їх особливості	2	
3	Загальна характеристика і особливості малого підприємництва у морегосподарському комплексі	4	1
4	Підприємницька ідея, її джерела та методи пошуку	2	1
5	Підприємницький капітал: сутність і складові елементи	4	1
6	Організація договірних відносин у підприємстві	4	1
7	Основні етапи проведення комплексного економічного аналізу результатів діяльності підприємства	4	1
8	Методичні основи аналітичної оцінки ефективності підприємництва у морегосподарському комплексі	4	1
9	Обґрунтування ефективних методів і форм підприємництва у морегосподарському комплексі	2	1
Разом		30	8

5.3 Самостійна робота та індивідуальні завдання

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 4.

Таблиця 4

Тематика самостійної роботи та індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Функції підприємницької діяльності. Суб'єкти та об'єкти підприємництва у морегосподарському комплексі	1	4
2	Основні типи та відповідні сфери підприємницької діяльності	0,5	6
3	Особливості малого підприємництва у морегосподарському комплексі, його переваги й недоліки	0,5	4
4	Джерела підприємницьких ідей	0,5	6
5	Загальний порядок формування підприємницького капіталу	0,5	4
6	Типова змістова структура договору	0,5	6
7	Комерційна інформація в концепції підприємницької діяльності	0,5	4
8	Джерела інформації для розрахунку показників ефективності підприємницької діяльності	0,5	6
9	Перспективи створення регіональних морських кластерів в Україні	0,5	3
Разом		5	43

5.4 Розподіл годин самостійної роботи

Розподіл годин самостійної роботи наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Розподіл годин самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка до лекцій	15	8
2	Підготовка до практичних робіт	15	8
3	Підготовка до поточного модульного контролю	10	-
4	Виконання контрольної роботи	-	30
5	Самостійне вивчення тем, що не входять до лекційного курсу	5	43
6	Підготовка до заліку	15	15
Разом		60	104

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

В якості методів навчання для всіх видів занять використовується:

- робота з літературою, як опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмій і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти;
- пояснення, як словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення.

Для лекційних занять застосовується:

- лекція, як усний виклад навчального матеріалу, що характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- ілюстрування, як показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;
- відеометод, як використання відеоматеріалів для активізації наочно чуттєвого сприймання, що забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості.

Для практичних занять застосовується:

- практична робота, як метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків.

Засобами оцінювання та методами демонстрації результатів вивчення дисципліни є:

- усні відповіді;
- виконання практичних завдань;
- модульні контрольні роботи у формі відповідей на тестові запитання, (контрольна робота);
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки отримані студентами впродовж поточного контролю. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та набутих ними практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється:

- на кожному семінарському та практичному занятті;
- на модульних контрольних роботах, які проводяться після завершення кожного змістовного модуля. Модульні контрольні роботи складаються з захисту самостійного індивідуального науково-дослідного завдання (контрольна робота) та відповідей на тестові запитання.

Сума балів за модульну контрольну роботу є складовою оцінки за результатами поточного контролю. Максимальна оцінка за результатами поточного контролю - 100 балів. Зарахування кредитів навчального курсу можливе тільки після досягнення результатів, запланованих цією програмою.

7.1. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Таблиця 6

Критерії оцінювання практичних робіт

Бал	Критерії оцінювання
3,4	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип завдання і раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам
2,5	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип завдання та раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам

1,5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Виконує завдання, використовуючи алгоритм. Складений звіт містить неточності та помилки у висновках
0	Студент не розв'язує задачі

**Критерії оцінювання поточного модульного контролю знань
у формі тестування**

Таблиця 7

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15	13,5	12	10,5	9,0	7,5	6,0	4,5	3,0	1,5

Критерії оцінювання контрольної роботи (для заочної форми)

Таблиця 8

Критерії оцінювання контрольної роботи для заочної форми

Бал	Критерії оцінювання
30	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, аргументовано і у правильній послідовності. Використані не тільки рекомендовані джерела інформації, а й новітні, самостійно знайдені у періодичних виданнях та в інтернет-ресурсах. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота достатньо ілюстрована, оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент вільно орієнтується в матеріалах
20	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, логічно. Використані рекомендовані джерела інформації. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент орієнтується в матеріалах, у відповідях є неточності
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено у правильній послідовності, але недостатньо повно. Недостатньо використані рекомендовані джерела інформації. Висновки сформульовані формально або не зв'язані з матеріалами роботи. В оформленні роботи є порушення вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент в цілому орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки та неточності

5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено безсистемно, висновки сформульовані формально або відсутні. Робота оформлена неохайно, з порушенням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент слабо орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки
0	Роботу не виконано

Узагальнюючі результати поточного контролю знань

Таблиця 9

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	9 роб. × 3,4 бали = 30 балів	9 роб. × 3,4 бали = 30 балів
Поточний модульний контроль	2 МКР × 15 балів = 30 балів	-
Виконання контрольних робіт	-	1 роб. × 30 балів = 30 балів
Всього	60	60

Критерії оцінювання заліку

Таблиця 10

Бал	Критерії оцінювання
40	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно й аргументовано його висвітлює, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань; вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
30	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його висвітлює, розкриває зміст теоретичних запитань, послуговується науковою термінологією. Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки
20	Студент загалом володіє навчальним матеріалом, висвітлює його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації. Допускає окремі суттєві неточності та помилки
10	Студент володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, висвітлює його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускає суттєві неточності
0	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Таблиця 11

Змістовий модуль	Тема	Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Бали	Вид роботи	Бали
ЗМ 1	T1	Практична робота № 1	3,4	Практична робота № 1	3,4
	T2	Практична робота № 2	3,4	Практична робота № 2	3,4
	T3	Практична робота № 3	3,4	Практична робота № 3	3,4
	T4	Практична робота № 4	3,4	Практична робота № 4	3,4
	T5	Практична робота № 5	3,4	Практична робота № 5	3,4
	T1-T5	Модульний контроль знань у формі тестування	15	-	-
ЗМ 2	T6	Практична робота № 6	3,4	Практична робота № 6	3,4
	T7	Практична робота № 7	3,4	Практична робота № 7	3,4
	T8	Практична робота № 8	3,4	Практична робота № 8	3,4
	T9	Практична робота № 9	3,4	Практична робота № 9	3,4
	T1-T9	-	-	Контрольна робота	30
	T6-T9	Модульний контроль знань у формі тестування	15	-	-
Підсумковий контроль	Екзамен	40	Екзамен	40	
Сума		100		100	

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

При проведенні занять за дистанційною формою навчання (у період карантину) використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технологій (Moodle, Google Classroom, DingTalk, ZOOM Cloud Meetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Вінник О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. Монографія. / О.М. Вінник. - К.: Атіка, 2015. – С. 39
2. Гриняк А.Б. Особливості правового регулювання відносин за договорами підряду: монографія / А.Б. Гриняк. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2017. – С. 77.
3. Кібік О.М., Подцерковний О.П., Драпайло Ю.З., та ін. Державна підтримка розвитку морегосподарського комплексу України (організаційні та правові аспекти): монографія / [О.М. Кібік, О.П. Подцерковний, Ю.З. Драпайло, В.О. Котлубай, та ін.]; за ред. О.М. Кібік, О.П. Подцерковного. – Херсон: ФОП Грінь Д.С., 2018. – 442 с.
4. Кальченко А. Г. Логістика: підручник / Альбіна Георгіївна Кальченко. – К.: КНЕУ, 2016. –284 с.
5. Конкурентоспроможність та сталий розвиток морегосподарського комплексу України: монографія / За ред. О.М. Котлубая. – Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2016. – 427 с.
6. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності: навч. посібник / В.В. Луць. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – С. 171.

Допоміжна література

7. Кібік О.М. Теорія і методологія ціноутворення в морських торговельних портах: монографія / О.М. Кібік. – Одеса: ОНМУ, 2009. – 282 с.
8. Конкурентоспроможність та сталий розвиток морегосподарського комплексу України: монографія / За ред. О.М. Котлубая. – Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2011. – 427 с.
9. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47-52. – Ст. 349.
10. Про морські порти України: Закон України від 17 травня 2012 р. № 4709-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 7. – Ст. 65.
11. Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудівної промисловості : Закон України від 06.09.2012 // Голос України від 06.10.2012. – № 188.
12. Про внесення змін до Порядку переміщення товарів у пунктах

пропуску через державний кордон, що розташовані на території морських портів України, під час контейнерних перевезень у прямому змішаному сполученні: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.02.2012 р. № 156 // Урядовий кур'єр. – 2012. - № 44.

13. Поняття про водногосподарські комплекси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://manyava.ucoz.ua/publ/vikoristannja_vodnikh_resursiv/ekologija_vodnikh_resursiv/ponjattja_pro_vodno_gospodarski_kompleksi/25-1-0-287.

14. Продіус І. П., Бундюк Р. А. Дослідження розвитку ринку праці моряків України / І. П. Продіус, Р. А. Бундюк [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnup/Ekonomika/2010_684/42.pdf

15. Хомич Л. Розвиток морських портів у контексті розширення транспортно-розподільчого та транзитного потенціалу України / Л. Хомич [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/Odesfilya/stom.htm>.

16. Ширяєва Л.В. Перспективи розвитку логістичних центрів в Україні на основі Європейської та Азіатської моделей / Л.В. Ширяєва, І.А. Козеренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – №4 (146). – 2011. – С. 74 – 81.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. European Commission, Maritime Affairs, Facts and figures, https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/documentation/facts_and_figures_en

2. Maritime economy. <https://www.srm-maritimeeconomy.com/about-maritime-SRM>.

3. Maritime Alliance for fostering the European Blue Economy through a Marine Technology Skilling Strategy, <https://www.projectmates.eu/>

4. European Cluster collaboration Platform <https://www.clustercollaboration.eu/cluster-mapping?fbclid=IwAR22AF-FqtEAn3FlW43ERAX8aX3YfRaZnegqkrrU07RmNASLabguCE0DAzw>

5. Офіційний сайт Верховної Ради України, <http://zakon.rada.gov.ua>

Розробник викладач

О.І. Година

**Контрольні питання з дисципліни
«Підприємництво у морегосподарському комплексі»**

**Модуль I. Характеристика підприємництва
у морегосподарському комплексі**

1. Розкрийте два основні підходи до визначення поняття «підприємництво».
2. Які ролі виконує підприємець згідно з нетрадиційним підходом до визначення змісту підприємницької діяльності?
3. Дайте визначення підприємницькому менеджменту.
4. Якими способами може здійснювати підприємницьку діяльність фізична особа?
5. Які елементи містить свобода підприємництва у морегосподарському комплексі?
6. Розкрийте загальні та спеціальні межі здійснення підприємницької діяльності.
7. Які ознаки має юридична особа як суб'єкт підприємницької діяльності?
8. Наведіть порівняльну характеристику організаційно-правових форм підприємницької діяльності.
9. На яких принципах створення власної справи ґрунтується технологія ведення бізнесу?
10. Що включає порядок проведення державної реєстрації юридичних і фізичних осіб?
11. Які Ви знаєте стратегії підприємницького менеджменту. Розкрийте їх зміст.
12. Назвіть і охарактеризуйте етапи становлення малого підприємництва у морегосподарському комплексі в Україні.
13. У чому полягають основні завдання державної підтримки малого підприємництва у морегосподарському комплексі в Україні?
14. Розкрийте основну причину збільшення частки тіньового бізнесу в економіці нашої країни.

**Модуль II. Ефективність підприємницької діяльності
у морегосподарському комплексі**

1. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі.
2. Формування умов договору підприємцем.
3. Напрямки і форми співробітництва партнерів.
4. Які особисті вади, що перешкоджають досягненню підприємницького

успіху, ви виділили б у першу чергу?

5. Дайте коротку аналітичну оцінку загалу вітчизняних підприємців морегосподарського комплексу.

6. Методичні основи аналітичної оцінки ефективності підприємництва у морегосподарському комплексі.

7. Порядок формування та обчислення показників ефективності підприємницької діяльності.

8. Визначення ефективності створення та діяльності спільних підприємств морегосподарського комплексу.

9. Методи й форми активізації та вдосконалення підприємництва у морегосподарському комплексі.

10. Напрямки підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності та рівня конкурентоспроможності підприємства.

11. Оптимізація поточних витрат і розмірів підприємства морегосподарського комплексу.

12. Класифікуйте чинники та резерви підвищення ефективності діяльності.